

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»**

Інститут економіки, управління та інформаційних технологій
Кафедра правознавства

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Адміністративне право»
на 2020-2021 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	2 курс, 3 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Право»
Спеціальність	081 Право
Галузь знань	08 Право
Ступінь вищої освіти	молодший бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Лаврик Галина Володимирівна
доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри правознавства

Контактний телефон	+38-050-867-44-07
Електронна адреса	lavrykg@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна: http://www.pravo.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1580

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	полягає у засвоєнні сутності та змісту публічного адміністрування як одного із найскладніших видів діяльності широкого кола суб'єктів, насамперед публічної адміністрації; його нерозривного зв'язку з публічною владою, ознайомлення з системою органів і установ публічної адміністрації та їх повноваженнями; з джерелами адміністративного права, з системою найважливіших адміністративно-правових актів та їх змістом, а також з впровадженням в адміністративний простір Концепції адміністративної реформи в Україні, відповідно до якої метою реформаторських зусиль є зміна взаємовідносин держави і громадянина, у яких державі відведена функція своєрідного «сервісного центру» обслуговування інтересів суспільства й особистості, а адміністративному праву – функція юридичного забезпечення такого обслуговування.
Тривалість	4 кредити ЄКТС/120 годин (лекції 34 год., семінарські заняття 30 год., самостійна робота 56 год.)
Форми та методи навчання	лекційні та семінарські заняття в аудиторії з використанням інформаційних технологій, самостійна робота із рекомендованими джерелами інформації, для забезпечення якої здійснюється використання дистанційних технологій
Система поточного та підсумкового контролю	поточний контроль: відвідування лекційних занять; обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті; тестування; виконання навчальних завдань, передбачених планом самостійної роботи; поточна модульна робота: підсумковий контроль: екзамен
Базові знання	щодо поняття адміністративного права, його місця в системі національного права, джерел адміністративного права й адміністративного законодавства; норм адміністративного права, особливостей їх структури, видів, форм реалізації та втілення в адміністративно-правових відносинах; статусу суб'єктів адміністративного права, а також структури та призначення публічної адміністрації, форм і методів її діяльності; адміністративного примусу та заходів його застосування, адміністративної відповідальності та особливостей її застосування щодо фізичних і юридичних осіб за законодавством України; адміністративно-правового регулювання у різноманітних сферах публічного адміністрування; вимог європейської інтеграції України стосовно необхідності врахування вітчизняною державно-управлінською практикою стандартів європейського адміністративного простору.
Мова викладання	українська

**Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна,
програмні результати навчання**

№ з/п	Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
Загальні компетентності		
1.	Здатність до навчання з деяким ступенем автономії (ЗК-3).	Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин (ПРН 7).
2.	Здатність застосовувати знання на практиці у стандартних та окремих нестандартних ситуаціях (ЗК-8).	Визначати вагомість та переконливість аргументів в оцінці заздалегідь невідомих умов та обставин (ПРН 1).
3.	Здатність знаходити творчі рішення або відповіді на чітко визначені та абстрактні проблеми на основі ідентифікації та застосування даних (ЗК-10).	Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій (ПРН 8).
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності		
4.	Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як конституційне право, адміністративне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право (ФК-5).	Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права (ПРН 13).
5.	Здатність до застосування норм матеріального і процесуального права при моделюванні правових ситуацій, окремих процедур (ФК-6).	Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки (ПРН 14).
6.	Здатність кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти, реалізовувати норми права у конкретних сферах професійної діяльності та самостійно розробляти юридичні документи (ФК-7).	
7.	Здатність вільно володіти юридичною термінологією, та основами юридичної техніки (ФК-8).	Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях (ПРН 15).
8.	Здатність юридично правильно кваліфікувати факти та обставини (ФК-9).	Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю (ПРН 5).
9..	Здатність аналізувати правові проблеми та формувати правові позиції, здійснювати публічні виступи, брати участь в дискусіях з правових питань (ФК-10).	Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання (ПРН 2).
10.	Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації (ФК-11).	Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях (ПРН 16).
11.	Здатність до аналізу актів законодавства та судової практики, практики діяльності інститутів публічної влади (ФК-14).	Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми. Оцінювати недоліки і переваги аргументів (ПРН 4).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва модуля, розділу, теми	Вид навчальної роботи	Завдання самостійної роботи в розрізі тем						
1	2	3						
Модуль 1. Адміністративне право і публічне адміністрування								
Розділ I. Адміністративне право як галузь національного права								
<p>Тема 1. Поняття, предмет, метод, система і принципи адміністративного права.</p>	<p>Відвідування лекційного заняття. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті. Тестування. Виконання навчальних завдань..</p>	<p>1. Звернутися до рекомендованих джерел інформації, а також бібліотечно-бібліографічних електронних ресурсів з тим, щоб простежити як зміювалися формулювання поняття предмета адміністративного права з моменту виникнення адміністративного права як самостійної галузі до появи точки зору про нього як галузі публічно-правового регулювання, яка забезпечує функціонування публічної адміністрації, і письмово навести по декілька (не менше, ніж по три) визначення предмета, методу і системи адміністративного права (у їх історичному вимірі) як галузі права за зразком (Таблиця 1). 2. Скористатися основною та додатковою навчально-методичної літературою, наприклад підручником: Загальне адміністративне право: підручник / [Гриценко І.С., Мельник Р.С., Пухтецька А.А. та інші]; за заг. ред. І.С. Гриценка. – К.: Юрінком інтер, 2015. – 568 с., і письмово (в Таблиці 2) викласти сутність і зміст теорій розмежування норм публічного (адміністративного) та приватного права, які можуть бути запозичені для використання у вітчизняній нормотворчій діяльності та у правозастосовчій практиці.</p>						
<p>Тема 2. Джерела адміністративного права.</p>	<p>Відвідування лекційного заняття. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті. Тестування. Виконання навчальних завдань.</p>	<p>1. Звернутися до рекомендованих джерел інформації а також бібліотечно-бібліографічних електронних ресурсів з тим, щоб заповнити таблицю: Таблиця 1</p> <p align="center">Міжнародно-правові акти в системі джерел адміністративного права</p> <table border="1" data-bbox="597 999 1511 1094" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 33%;">Міжнародні договори</th> <th style="width: 33%;">Правові акти Європейського Союзу</th> <th style="width: 33%;">Акти «м'якого права»</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="height: 20px;"> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table> <p>3. Розмістити подані нижче джерела адміністративного права залежно від їхньої юридичної сили (за юридичною ієрархією): Указ Президента України, Наказ міністерства, розпорядження голови обласної державної адміністрації, Конституція України, рішення Верховної Ради Автономної Республіки Крим, закон України, постанова Кабінету Міністрів України, Конституція Автономної Республіки Крим, розпорядження голови районної державної адміністрації, постанова Ради Міністрів Автономної Республіки Крим, рішення міської ради, міжнародний договір ратифікований Верховною Радою України, наказ керівника державного підприємства, постанова Верховної Ради України, адміністративно-правова доктрина.</p> <p><i>Зразок виконання подібного навчального завдання:</i> <i>міжнародні конвенції, закони, кодекси, Укази Президента України, рішення Конституційного Суду України, постанови Пленуму Верховного Суду України та Вищого адміністративного суду України, постанови Кабінету Міністрів України, накази Міністерства охорони здоров'я України, накази Міністерства фінансів України, накази Міністерства юстиції України, рішення Національного агентства з питань запобігання корупції, Ради суддів України, постанова Правління Національного банку України.</i></p>	Міжнародні договори	Правові акти Європейського Союзу	Акти «м'якого права»			
Міжнародні договори	Правові акти Європейського Союзу	Акти «м'якого права»						
<p>Тема 3. Адміністративно-правові норми.</p>	<p>Відвідування лекційного заняття. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті. Тестування. Виконання навчальних</p>	<p>1. Звернутися до рекомендованих джерел інформації, а також бібліотечно-бібліографічних електронних ресурсів і письмово провести класифікацію адміністративно-правових норм за змістом, за цільовим призначенням, за методом впливу на суб'єктів адміністративного права, за галузевою належністю, за порядком дії у часі, просторі та за колом осіб тощо і навести приклади кожного виду адміністративно-правових норм. Проаналізувати особливості структури адміністративно-правових норм. 2. Звернутися до основної та додаткової навчально-методичної літератури, а також бібліотечно-бібліографічних електронних ресурсів з тим, щоб розробити структурно-логічну схему «Структура адміністративно-правової норми».</p>						

	завдань.	
Тема 4. Адміністративно-правові відносини.	Тестування Виконання навчальних завдань.	1. Звернутися до рекомендованих джерел інформації, а також бібліотечно-бібліографічних електронних ресурсів з тим, щоб розробити структурно-логічну схему «Склад адміністративно-правових відносин». 2. Звернутися до основної та додаткової навчально-методичної літератури, а також бібліотечно-бібліографічних електронних ресурсів і письмово здійснити класифікацію адміністративно-правових відносин за сферою виникнення, змістом, розподілом прав та обов'язків, характером зв'язків між учасниками цих відносин, виконуваними функціями та за іншими критеріями і навести приклади кожного виду адміністративно-правових відносин. Проаналізувати особливості складу адміністративно-правових відносин.
Поточна модульна робота 1		
Модуль 2. Суб'єкти адміністративного права		
Розділ 2. Суб'єкти адміністративного права. Громадяни як суб'єкти адміністративного права		
Тема 1. Громадяни та інші фізичні особи як суб'єкти адміністративного права.	Відвідування лекційного заняття. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті. Тестування. Виконання навчальних завдань.	1. Скористатися джерелами та літературою з переліку джерел, основної та додаткової навчально-методичної літератури (як то Комітет ООН з прав людини. Загальний коментар статті 25 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права (1996 рік) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://yuriy-shveda.com.ua/en/communion/psefolohia/602-comments.html , Конституція України. Науково-практичний коментар / редкол. : В. Я. Тацій (голова редкол.), О. В. Петришин (відп. секретар), Ю. Г. Барабаш та ін. : Нац. акад. прав. наук України. – 2-ге вид., переробл. і допов. – Х. : Право, 2011 та ін.) і, посилаючись на них, письмово встановити чи відповідають приписи ст.38 Конституції України положенням ст. 25 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права, що є додатковою гарантією дотримання права громадян брати участь в управлінні державними справами, у всеукраїнському та місцевих референдумах, вільно обирати і бути обраними до органів державної влади та органів місцевого самоврядування та інших 2. Скористатися джерелами та літературою з переліку джерел, основної та додаткової навчально-методичної літератури з тим, щоб розробити структурно-логічну схему «Адміністративно-правовий статус внутрішньо переміщених осіб» або «Адміністративно-правовий статус осіб, які вимушено залишили місце проживання внаслідок тимчасової окупації Автономної Республіки Крим та міста Севастополя або обставин, пов'язаних з проведенням антитерористичної операції на території України».
Тема 6. Громадські об'єднання та політичні партії.	Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті. Тестування. Виконання навчальних завдань.	1. Вирішити ситуаційне завдання. На підставі статей 1, 13, 19, 20 Закону України «Про доступ до публічної інформації» від 13 січня 2011 року, які надають право звертатись із запитами до розпорядників інформації щодо надання публічної інформації гр. Фурманюк Віталій 8 травня 2018 року вирішив звернутися до Міністерства юстиції України із запитом, в якому просить надати інформацію (документи) про те, чи є законними рішення загальних зборів (конференцій) трудового колективу закладів освіти про діяльність Батьківських комітетів (як громадських об'єднань батьків https://dostup.pravda.com.ua/request/konkursna_komisija#incoming-64613). Перш ніж надіслати такий запит гр. Фурманюк Віталій ознайомився на офіційному сайті Міністерства освіти і науки України з інформацією про те, що рішення про діяльність Батьківських комітетів приймає сам заклад на загальних зборах (конференції) трудового колективу (https://mon.gov.ua/ua/news/stop-fejk-mon...) від 1 лютого 2018 року, а також відповіддю Міністерства освіти і науки України на інформаційний запит, в якій стверджується, що Батьківські комітети діють відповідно до Закону України «Про громадські об'єднання» (https://dostup.pravda.com.ua/request/15395...) від 2 грудня 2016 року. <i>Проаналізуйте ситуацію та надайте юридично обґрунтовану відповідь на запит гр. Фурманюка Віталія до Міністерства юстиції України.</i> 2. Вирішити ситуаційне завдання. 3. Представник релігійної організації повідомив міський виконавчий комітет про намір провести богослужіння на центральній площі міста. Секретар міськвиконкому відповів листом, що релігійній організації необхідно отримати дозвіл органу місцевого самоврядування, адже на проведення публічних богослужінь не розповсюджується законодавство про мирні зібрання. В листі також було зазначено, що в разі недотримання цих вимог міськвиконком

		<p>прийме рішення про заборону публічного богослужіння. <i>Проаналізуйте законодавство та з'ясуйте порядок проведення публічних заходів релігійними організаціями. Зверніться до присписів Конституції України та Кодексу адміністративного судочинства України та дайте відповідь на запитання: 1) який державний орган вправі прийняти рішення про обмеження права мирних зібрань; 2) за яких підстав може бути прийнято таке рішення; 3) який орган може ініціювати прийняття рішення про заборону проведення релігійною організацією публічного богослужіння?</i></p>						
<p>Тема 7. Органи виконавчої влади.</p>	<p>Відвідування лекційного заняття. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті. Тестування. Виконання навчальних завдань.</p>	<p>1. Скористатися джерелами , рекомендованих джерел інформації і заповнити таблицю:</p> <p style="text-align: center;">Повноваження у сфері виконавчої влади</p> <table border="1" data-bbox="597 506 1511 814"> <tr> <td data-bbox="597 506 902 814"> <p style="text-align: center;">Повноваження Президента України у сфері виконавчої влади за Конституцією України</p> </td> <td data-bbox="902 506 1208 814"> <p style="text-align: center;">Повноваження Кабінету Міністрів України за Конституцією України та Законом України «Про Кабінет Міністрів України»</p> </td> <td data-bbox="1208 506 1511 814"> <p style="text-align: center;">Повноваження органів виконавчої влади, якими наділені органи місцевого самоврядування за Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні»</p> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="597 814 902 821"></td> <td data-bbox="902 814 1208 821"></td> <td data-bbox="1208 814 1511 821"></td> </tr> </table> <p>2. Скористатися рекомендованими джерелами інформації і письмово перелічити: а) міністерства; б) центральні органи виконавчої влади в) центральні органи виконавчої влади зі спеціальним статусом; г) центральні органи виконавчої влади, діяльність яких спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через відповідних членів Кабінету Міністрів України. Навести приклади кожного виду органів центральної виконавчої влади.</p>	<p style="text-align: center;">Повноваження Президента України у сфері виконавчої влади за Конституцією України</p>	<p style="text-align: center;">Повноваження Кабінету Міністрів України за Конституцією України та Законом України «Про Кабінет Міністрів України»</p>	<p style="text-align: center;">Повноваження органів виконавчої влади, якими наділені органи місцевого самоврядування за Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні»</p>			
<p style="text-align: center;">Повноваження Президента України у сфері виконавчої влади за Конституцією України</p>	<p style="text-align: center;">Повноваження Кабінету Міністрів України за Конституцією України та Законом України «Про Кабінет Міністрів України»</p>	<p style="text-align: center;">Повноваження органів виконавчої влади, якими наділені органи місцевого самоврядування за Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні»</p>						
<p>Тема 8. Органи місцевого самоврядування.</p>	<p>Тестування. Виконання навчальних завдань.</p>	<p>1 Скористатися джерелами зі списку нормативно-правових актів, основної та додаткової літератури, і письмово визначити зміст та сучасні ознаки <i>централізації, децентралізації, концентрації, деконцентрації</i> як принципів побудови публічної влади (як принципів організації державної влади). Вказати який (які) із визначених принципів відображений (відображені) в положеннях Мінських домовленостей [[Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://uapress.info/uk/news/show/95101], зокрема Мінському протоколі (також Мінська тристороння угода, Мінське перемир'я, Мінськ-1) як угоді про тимчасове перемир'я у <u>війні на сході України</u>, досягнутій на переговорах у <u>Мінську 5 вересня 2014</u> року. Навести приклади даних положень.</p> <p>2 Скористатися виданнями із переліку нормативно-правових актів (Конституція України та її офіційне тлумачення, міжнародно-правові акти, закони України, <...>, основної та додаткової навчально-методичної літератури, як то Остапенко П. Атлас адміністративно-територіального устрою України. Новий районний поділ та територіальні громади: 2020 /Видання друге /Павло Остапенко, Роман Перхалюк, Олександр Бончковський, Станіслав Остапенко – Київ. – 2020. – 56 с [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.minregion.gov.ua/wp-content/uploads/2020/10/atlas_novogo_atu_2020.pdf, Інтернет-ресурсами та знайти, зокрема в Атласі адміністративно-територіального устрою України, межі та склад своєї територіальної громади та свого району.</p>						
<p>Розділ 3. Підприємства, установи та інші колективні суб'єкти адміністративного права</p>								

<p>Тема 9. Підприємства, установи та інші юридичні особи публічного права, які не мають статусу органа публічної влади, як суб'єкти адміністративного права.</p>	<p>Обговорення теоретичного практичного матеріалу на семінарському занятті. Тестування. Виконання навчальних завдань.</p>	<p>1. Скористатися джерелами із переліку нормативно-правових актів, основної та додаткової літератури і письмово порівняти <i>адміністративно-правовий статус</i> підприємств, установ, фондів та інших юридичних осіб публічного права, які не мають статусу органа публічної влади, з <i>адміністративно-правовим статусом</i> підприємств, установ, господарських товариств та інших юридичних осіб приватного права, які не мають статусу органа публічної влади.</p> <p>2. Скористатися джерелами із переліку нормативно-правових актів, основної та додаткової літератури з тим, щоб, по-перше, з-поміж перелічених суб'єктів адміністративного права обрати і письмово вказати ті <i>колективні суб'єкти, які не мають статусу органа публічної влади</i>:</p> <p>громадяни України, підприємства, іноземці, заклади, особи без громадянства, органи виконавчої влади, господарські товариства, фонди, загальні збори громадян за місцем проживання, лічильна комісія, апарат органу державної влади, апарат органу місцевого самоврядування, структурний підрозділ організації.</p> <p>По-друге, з-поміж перелічених суб'єктів адміністративного права обрати і письмово вказати ті <i>колективні суб'єкти (утворення), які не мають ознак юридичної особи</i>:</p> <p>громадяни України, підприємства, іноземці, заклади, особи без громадянства, органи виконавчої влади, господарські товариства, фонди, загальні збори громадян за місцем проживання, лічильна комісія, апарат органу державної влади, апарат органу місцевого самоврядування, структурний підрозділ організації.</p>
<p>Розділ 4. Публічна служба. Державна служба та служба в органах місцевого самоврядування</p>		
<p>Тема 10. Державна служба. Державні службовці як суб'єкти адміністративного права.</p>	<p>Відвідування лекційного заняття. Обговорення теоретичного практичного матеріалу на семінарському занятті. Тестування. Виконання навчальних завдань.</p>	<p>1. Скористатися нормативно-правовими актами з переліку джерел, основної та додаткової навчально-методичної літератури, і посилаючись на їх положення, письмово здійснити класифікацію (поділ) публічної служби залежно від <i>завдання суб'єкта публічної адміністрації, змісту публічної служби, посади публічного службовця, способу добору на публічну службу</i> тощо та навести приклади кожного виду публічної служби. Проаналізувати сутність та особливості відповідного виду публічної служби.</p> <p>2. Скористатися нормативно-правовими актами, наприклад, Законом України «Про державну службу» від 10 грудня 2015 року № 889-VIII в редакції від 20 січня 2018 року, Законом України «Про запобігання корупції» від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII в редакції від 3 серпня 2017 року (стст.22-27, 28, 36, 45, 52), а також науково-практичними коментарями до них, як то Науково-практичний коментар до Закону України «Про державну службу» / Ред. кол.: К.О. Ващенко, І.Б. Коліушко, В.П. Тимошук, В.А. Дерезь (відп. ред.). – К.: ФОП Москаленко О.М., 2017. – 796 с [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pravo.org.ua/img/books/files/1513082951commentary%20layout_web.pdf ; Науково-практичний коментар Закону України «Про запобігання корупції». Станом на 5 вересня 2017 року. [текст] практ. посіб. / За заг. ред. Петкова С.В. – К.: «Центр учбової літератури», 2017. – 512 с; рішення Національного агентства з питань запобігання корупції «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів» від 29 вересня 2017 року N 839 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://mfa.gov.ua/mediafiles/files/misc/2017-10-30/2017-10-30_2.pdf тощо з переліку джерел, основної та додаткової навчально-методичної літератури і письмово підготувати для державних службовців, інших осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування Пам'ятку щодо заборон і обмежень згідно з Законом України «Про запобігання корупції» за зразком.</p>
<p>Тема 11. Служба в органах місцевого самоврядування.</p>	<p>Відвідування лекційного заняття. Обговорення теоретичного практичного матеріалу на семінарському занятті. Тестування. Виконання</p>	<p>1. Ознайомитися зі змістом Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» від 7 липня 2001 року. і, посилаючись на статті цього акту, 1) визначити правовий статус посадових осіб місцевого самоврядування; 2) назвати обмеження, пов'язані з прийняттям на муніципальну службу; 3) провести класифікацію категорій посад в органах місцевого самоврядування; 4) назвати обмеження, пов'язані з проходженням служби в органах місцевого самоврядування.</p> <p>2. Ознайомитися зі змістом Наказу Національного агентства України з питань державної служби «Про затвердження загальних правил етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування» від 5</p>

	навчальних завдань.	серпня 2016 року № 158 і, посилаючись на положення цього документу, 1) вказати основну мету діяльності державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування; 2) викласти загальні обов'язки державного службовця та посадової особи місцевого самоврядування.
Поточна модульна робота 2		
Модуль 3. Форми і методи публічного адміністрування. Адміністративна відповідальність		
Розділ 5. Форми і методи публічного адміністрування		
Тема 12. Правові акти як форма публічного адміністрування. Адміністративний договір.	Відвідування лекційного заняття. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті. Тестування. Виконання навчальних завдань.	1. Скористатися рекомендованими джерелами інформації, наприклад: підручником: Загальне адміністративне право: підручник / [Гриценко І.С., Мельник Р.С., Пухтецька А.А. та інші]; за заг. ред.. І.С. Гриценка. – К.: Юрінком інтер, 2015. – 568 с. або Мельник Р.С., Мосьондз С.О. Адміністративне право України (у схемах та коментарях): навч. посібник / Р.С. Мельник, С.О. Мосьондз; за ред. Р.С. Мельника. – К.: Юрінком Інтер, 2015. – 344 с. і письмово провести класифікацію нормативних актів публічного управління (публічної адміністрації) <i>за суб'єктами видання, територіальним масштабом дії, внутрішньою та зовнішньою спрямованістю</i> тощо та навести приклади кожного виду нормативних актів публічного управління (публічного адміністрування). 2. Скористатися основною та додатковою навчально-методичної літературою, наприклад: підручником: Загальне адміністративне право: підручник / [Гриценко І.С., Мельник Р.С., Пухтецька А.А. та інші]; за заг. ред.. І.С. Гриценка. – К.: Юрінком інтер, 2015. – 568 с. або Мельник Р.С., Мосьондз С.О. Адміністративне право України (у схемах та коментарях): навч. посібник / Р.С. Мельник, С.О. Мосьондз; за ред. Р.С. Мельника. – К.: Юрінком Інтер, 2015. – 344 с. і письмово провести класифікацію адміністративних актів публічної адміністрації <i>за формою волевиявлення, юридичними наслідками, дією у часі, характером дії щодо особи</i> тощо та навести приклади кожного виду адміністративних актів публічної адміністрації.
Тема 13. Адміністративний розсуд.	Відвідування лекційного заняття. Тестування. Виконання навчальних завдань.	1. Скористатися рекомендованими джерелами інформації і письмово вказати вимоги до застосування розсуду в діяльності публічної адміністрації. 2. Скористатися нормативно-правовими актами, основною та додатковою навчально-методичної літературою і письмово навести приклади (не менше трьох) оціночного поняття, яке застосовується в адміністративному праві.
Тема 14. Електронне урядування.	Відвідування лекційного заняття. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті. Тестування. Виконання навчальних завдань.	1. Скористатися рекомендованими джерелами інформації, наприклад: Кузьменко О.В. Адміністративне право. Загальна частина (альбом схем) навч. посіб./ О.В. Кузьменко, І.Д. Пастух, М.В. Пługатир, М.В. Співак. – К.: «Центр учбової літератури». 2015. – 232 с., і письмово провести класифікацію методів публічного управління (публічного адміністрування) <i>залежно від міри використання владних повноважень публічної адміністрації; залежно від ступеня врахування у владному впливі інтересів і правових можливостей його об'єктів; в залежності від форми вираження; за ступенем владного впливу на об'єкти; залежно від правових властивостей</i> тощо, та навести приклади кожного виду методів публічного адміністрування. 2. Ознайомитися зі змістом Концепції розвитку електронного урядування в Україні і, посилаючись на положення цього документу, 1) вказати мету і строки реалізації Концепції та її (Концепції) зв'язок з іншими стратегічними документами, зокрема Стратегією сталого розвитку «Україна 2020» , схваленою указом Президента України від 12 січня 2015 року; 2) викласти комплексні заходи із забезпечення розвитку електронного урядування в Україні за кожним із таких напрямів як модернізація публічних послуг та розвиток взаємодії влади, громадян і бізнесу за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій; модернізація державного управління за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій; управління розвитком електронного урядування

<p>Тема 15. Адміністративна процедура.</p>	<p>Відвідування лекційного заняття. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті. Тестування. Виконання навчальних завдань.</p>	<p>1. Скористатися рекомендованими джерелами інформації, наприклад: Бойко І. В. Адміністративна процедура: конспект лекцій / І. В. Бойко, О. Т. Зима, О. М. Соловійова ; за заг. ред. І. В. Бойко. – Харків : Право, 2017. – 132 с., і письмово з'ясувати на які види поділяється адміністративна процедура <i>залежно від суб'єкта, якому належить ініціатива виникнення правовідносин; складності провил, що охоплюються адміністративною процедурою; кількості суб'єктів публічної адміністрації, що є учасниками адміністративної процедури; наслідків для приватної особи; змістовного наповнення адміністративної процедури</i> тощо, та навести приклади кожного виду адміністративної процедури.</p> <p>2. Скористатися основною та додатковою навчально-методичною літературою, і письмово вказати порядок прийняття яких правових актів буде мати ознаки адміністративної процедури: 1. Постанова Верховної Ради України “Про звільнення судді”. 2. Розпорядження Президента України “Про відставку голови Шепетівської районної державної адміністрації Хмельницької області”. 3. Наказ Міністерства юстиції України “Про затвердження Інструкції з організації примусового виконання рішень”. 4. Розпорядження Президента України Про оголошення конкурсу на зайняття вакантних посад голів місцевих державних адміністрацій. 5. Розпорядження Кабінету Міністрів України “Про передачу нежитлового приміщення до сфери управління Рівненської обласної держадміністрації”. 6. Постанова Кабінету Міністрів України “Деякі питання виплати пенсій, грошової допомоги та заробітної плати працівникам бюджетних установ”. 7. Наказ Нацдержслужби України “Про затвердження Загальних правил етичної поведінки державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування”. 8. Наказ керівника 11 департаменту обласної державної адміністрації про накладення дисциплінарного стягнення.</p>
<p>Тема 16. Адміністративна послуга.</p>	<p>Відвідування лекційного заняття. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті. Тестування. Виконання навчальних завдань.</p>	<p>1. Ознайомитися зі змістом Закону України “Про адміністративні послуги” і, посилаючись на положення цього документу, визначити, чи належать зазначені види діяльності до адміністративних послуг? 1) проведення Науково-метрологічним центром калібрування та перевірки засобів виміральної техніки; 2) засвідчення нотаріусом вірності копій (фотокопій) документів; 3) видача посвідчення учасника бойових дій і відповідного нагрудного знака; 4) видача свідоцтва про право на зайняття нотаріальною діяльністю; 5) оприлюднення публічної інформації на інформаційних стендах органу виконавчої влади; 6) надання інформації за запитом на доступ до публічної інформації; 7) видача ліцензії на виробництво та ремонт вогнепальної зброї невійськового призначення і боєприпасів до неї; 8) видача дозволів на виготовлення, придбання, зберігання, обліку, охорону, перевезення і використання сильнодіючих отруйних речовин I, II кл. безпечності; 9) реєстрація місця проживання фізичної особи; 10) отримання паспорта громадянина України для виїзду за кордон; 11) звернення до примусового виконання постанови про накладення адміністративного стягнення у вигляді штрафу.</p> <p><i>Відповідь обґрунтувати. Навести характерні ознаки адміністративних послуг.</i></p> <p>2. Скористатися основною та додатковою навчально-методичною літературою, як то Кузьменко О.В. Адміністративне право. Загальна частина (альбом схем) навч. посіб./ О.В. Кузьменко, І.Д. Пастух, М.В. Плугатир, М.В. Співак. – К.: «Центр учбової літератури». 2015. – 232 с., Адміністративне право: підручник / Ю.П.Битяк (кер. авт. кол.), І.М. Балакарева, І.В.Бойко та ін.; за заг. ред. Ю.П.Битяка. – Харків: Право, 2020. – 392 с.; інтернет- ресурсами, як то Гід з державних послуг [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://guide.djia.gov.ua/ на порталі Дія, і письмово провести класифікацію адміністративних послуг <i>залежно від змісту адміністративної діяльності щодо надання адміністративних послуг; залежно від рівня встановлення повноважень щодо надання адміністративних послуг та правового регулювання процедури їх надання; залежно від форми реалізації адміністративних послуг; адміністративної залежно від критерію платності</i> тощо, та навести приклади кожного виду адміністративних послуг.</p>

Розділ 6. Адміністративний примус. Адміністративна відповідальність

<p>Тема 17. Адміністративний примус.</p>	<p>Відвідування лекційного заняття. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті. Тестування Виконання навчальних завдань.</p>	<p>1. Скористатися нормативно-правовими актами з переліку джерел, основної та додаткової навчально-методичної літератури і проаналізувати ситуацію: «Під час затримання громадян Б. та Н., які перебуваючи у стані алкогольного сп'яніння на центральній вулиці міста, голосно та нецензурно висловлювались, давали непристойні оцінки іншим громадянам, що знаходились на вулиці, працівники поліції застосували щодо громадянина Б. наручники та вдарили гумовою палицею по голові». <i>Охарактеризувати застосовані заходи примусу. Надати оцінку правомірності дій працівників поліції.</i></p> <p>2 Скористатися нормативно-правовими актами з переліку джерел, основної та додаткової навчально-методичної літератури і проаналізувати ситуацію: «У зв'язку із складною епідеміологічною ситуацією в Україні було введено загальнонаціональний карантин. 09.04.2020 року до чергової частини Шевченківського УП ГУНП в м. Києві зателефонувала громадянка А., яка повідомила, що біля магазину, троє невідомих громадян перебувають без спеціальних захисних масок (респіраторів) для захисту органів дихання, чіпляються до громадян, висловлюються нецензурною лайкою, на зауваження зроблені громадянами не реагують. На місце події для перевірки інформації виїхав наряд патрульної поліції». <i>Охарактеризувати застосовані заходи примусу. Визначте правомірність їх застосування</i></p>						
<p>Тема 18. Адміністративна відповідальність.</p>	<p>Відвідування лекційного заняття. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті. Тестування. Виконання навчальних завдань.</p>	<p>1. Звернутися до видань із переліку джерел, основної та додаткової навчально-методичної літератури, а також бібліотечно-бібліографічних електронних ресурсів, проаналізувати сучасні наукові погляди на сутність і правову природу адміністративної відповідальності та подати декілька визначень (не менше п'яти) поняття «адміністративна відповідальність», що підтверджують ту чи іншу наукову позицію, в таблиці 1. за зразком:</p> <p align="right">Таблиця 1.</p> <p align="center">Адміністративна відповідальність</p> <table border="1" data-bbox="594 1062 1513 1524"> <thead> <tr> <th data-bbox="594 1062 1040 1094">Автор, видання</th> <th data-bbox="1040 1062 1513 1094">Сутність поняття</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="594 1094 1040 1524"> 1. Адміністративне право України. Академічний курс: Підручник: У двох томах: Т. 1. Загальна частина / Ред. колегія: В.Б. Авер'янов (голова). – К.: Вид-во «Юридична думка», 2004. – С. 430. </td> <td data-bbox="1040 1094 1513 1524"> Адміністративна відповідальність - це різновид юридичної відповідальності, що являє собою сукупність адміністративних правовідносин, які виникають у зв'язку із застосуванням уповноваженими органами (посадовими особами) до осіб, що вчинили адміністративний проступок, передбачених нормами адміністративного права особливих санкцій – адміністративних стягнень. </td> </tr> <tr> <td data-bbox="594 1524 1040 1556">2.</td> <td data-bbox="1040 1524 1513 1556">...</td> </tr> </tbody> </table> <p>2. Скористатися джерелами з переліку джерел, основної та додаткової навчально-методичної літератури і, спираючись на норми Конституції України і чинного законодавства, якими встановлена адміністративна відповідальність за адміністративні правопорушення, письмово визначити правові основи адміністративної відповідальності; вказати її особливості, закріплені в чинних нормативно-правових актах; Письмово встановити чи є відмінності між поняттями “встановлення адміністративної відповідальності” і “застосування адміністративної відповідальності”? Відповідь проілюструвати нормами КУпАП. Письмово з'ясувати органами якого державного рівня може встановлюватися і застосовуватися адміністративна відповідальність? Використовуючи чинне законодавство, навести приклади двох рішень, що належать до джерел адміністративної відповідальності, прийнятих місцевою радою, за порушення яких передбачається адміністративна відповідальність.</p>	Автор, видання	Сутність поняття	1. Адміністративне право України. Академічний курс: Підручник: У двох томах: Т. 1. Загальна частина / Ред. колегія: В.Б. Авер'янов (голова). – К.: Вид-во «Юридична думка», 2004. – С. 430.	Адміністративна відповідальність - це різновид юридичної відповідальності, що являє собою сукупність адміністративних правовідносин, які виникають у зв'язку із застосуванням уповноваженими органами (посадовими особами) до осіб, що вчинили адміністративний проступок, передбачених нормами адміністративного права особливих санкцій – адміністративних стягнень.	2.	...
Автор, видання	Сутність поняття							
1. Адміністративне право України. Академічний курс: Підручник: У двох томах: Т. 1. Загальна частина / Ред. колегія: В.Б. Авер'янов (голова). – К.: Вид-во «Юридична думка», 2004. – С. 430.	Адміністративна відповідальність - це різновид юридичної відповідальності, що являє собою сукупність адміністративних правовідносин, які виникають у зв'язку із застосуванням уповноваженими органами (посадовими особами) до осіб, що вчинили адміністративний проступок, передбачених нормами адміністративного права особливих санкцій – адміністративних стягнень.							
2.	...							

Рекомендовані джерела інформації:

Нормативно-правові акти:

1. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 року // Офіційний вісник України. – 2008. – № 93. – Ст. 3103 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_015
2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 року зі змінами та доповненнями, внесеними згідно з протоколами № 11 і № 14 до Конвенції [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_004
3. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 року № 245к/96-ВР із змінами, внесеними згідно Закону України № 1401-VIII від 2 червня 2016 року // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 28. – Ст. 532 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
4. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень частини п'ятої статті 21 Закону України “Про свободу совісті та релігійні організації” (справа про завчасне сповіщення про проведення публічних богослужінь, релігійних обрядів, церемоній та процесій) від 08.09.2016 р. № 6-рп/2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/v006p710-16/card6#Public>
5. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 6 липня 2005 року № 2747 – IV // Офіційний вісник України. – 2005. – № 32 – Ст. 1918 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>
6. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 року № 8073-X, редакція від 14 січня 2020 року // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. – № 51. – Ст. 1122 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
7. Митний кодекс України від 13 березня 2012 року № 4495-VI // Офіційний вісник України. – 2012. – № 32. – Ст. 1175 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4495-vi>.
8. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 13- 14, № 15-16, № 17. – Ст.112 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page10>
9. Про адміністративні послуги: Закон України від 6 вересня 2012 року. // Офіційний вісник України. – 2012. – № 76. – Ст. 3067 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/5203-17>
10. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту: Закон України від 8 липня 2011 року // Офіційний вісник України. - 2011. - № 59. – Ст. 2347.
11. Про військово-цивільні адміністрації: Закон України від 3 лютого 2015 року № 141-VIII // Голос України. – 2015. – 27 лютого.
12. Про Верховну Раду Автономної Республіки Крим: Закон України від 10 лютого 1998 року № 3671-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 16. – Ст. 146. – 702 с [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/90/98-вр>
13. Про громадські об'єднання: Закон України від 22 березня 2012 року // Відомості Верховної Ради України. – 2013. – № 1. - Ст. 1.
14. Про громадянство України: Закон України від 18 січня 2001 року // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 13. – Ст. 65.
15. Про державні цільові програми: Закон України від 18 березня 2004 року // Офіційний вісник України. – 2010. – № 14 – Ст. 956. – С. 13.
16. Про державний кордон України: Закон України від 4 листопада 1991 року № 1777-XII (в редакції від 11 серпня 2013 року) // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 13. – Ст. 65 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1777-12>
17. Про державну службу: Закон України від 10 грудня 2015 року № 889-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/889-19>
18. Про Єдиний державний демографічний реєстр та документи, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус: Закон України від 20 листопада 2012 року // Відомості Верховної Ради України. 2013. – № 51. – Ст. 716.
19. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13 січня 2011 року № 2939-V // Офіційний вісник України. – 2011. – № 10. – Ст. 446 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>

20. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України від 20 жовтня 2014 року № 1706-VII // Офіційний вісник України. – 2014. – № 94. – Ст. 2709 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1706-18/page>
21. Про забезпечення функціонування української мови як державної: Закон України від 25 квітня 2019 року № 2704-VIII // Офіційний вісник України. – 2019. – № 41. – Ст. 1422 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-1
22. Про закордонних українців: Закон України від 4 березня 2004 року № 1582-IV // Офіційний вісник України. – 2004. – № 13. – Ст. 879 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1582-15>
23. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII // Офіційний вісник України. – 2014. – № 87. – Ст. 2474.
24. Про затвердження Конституції Автономної Республіки Крим. Закон України від 23 грудня 1998 року № 350-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 5-6. – Ст. 43.
25. Про звернення громадян: Закон України від 2 жовтня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 47. - Ст. 256.
26. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27 лютого 2014 року № 794-VII // Офіційний вісник України. - 2014. - № 20. – Ст.619. - С. 23.
27. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 року // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 24. – Ст.170.
28. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 квітня 1999 року // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 20-21. – Ст.190.
29. Про молодіжні та дитячі громадські організації: Закон України від 1 грудня 1998 року, редакція від 2 грудня 2010 року № 2749-VI // Офіційний вісник України. – 1998. – № 51. – Ст. 1870.
30. Про органи самоорганізації населення: Закон України від 11 липня 2001 року № 2625-14 // Офіційний вісник України. - 2001. - № 32. - С. 1449.
31. Про особливий порядок місцевого самоврядування в окремих районах Донецької та Луганської областей: Закон України від 16 вересня 2014 року № 1680-VII (в редакції від 21 березня 2015 року) // Офіційний вісник України. – 2014. – № 85. – Ст.9.
32. Про очищення влади: Закон України від 16 вересня 2014 року № 1682-VII (в редакції від 26 квітня 2015 року) // Офіційний вісник України. – 2014. – № 82. – Ст.2317.
33. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1697-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1697-18/paran2#n2>
34. Про політичні партії в Україні: Закон України від 5 квітня 2001 року № 2365-III // Офіційний вісник України. – 2001. - № 17. – Ст.728.
35. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22 вересня 2011 року № 3773-VI // Офіційний вісник України. – 2011. – № 83. – Ст. 3014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3773-17>
36. Про Представництво Президента України в Автономній Республіці Крим: Закон України від 2 березня 2000 року № 1524-III // Офіційний вісник України. – 2000. – №14. – Ст. 552. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1524-14>
37. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності: Закон України від 15 вересня 1999 року // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 45. – Ст. 397.
38. Про Раду міністрів Автономної Республіки Крим: Закон України від 16 червня 2011 року № 3530-VI // Офіційний вісник України. – 2014. – № 53. – Ст. 2090 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3530-17/card6#Public>
39. Про ратифікацію Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, Першого протоколу та протоколів № 2, 4, 7 та 11 до Конвенції: Закон України від 17 липня 1997 року № 475/97-ВР (в редакції від 13 березня 2006 року) // Офіційний вісник України. – 1997. – № 29. – С. 11 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/475/97-вр>
40. Про свободу совісті та релігійні організації: Закон України від 23 квітня 1991 року // Відомості Верховної Ради України. - 1991. - № 25. - Ст. 28.
41. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 7 червня липня 2001 року // Офіційний вісник України. - 2001. - № 26 – Ст. 1151.
42. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17 березня 2011 року // Офіційний вісник України. - 2011. - № 27 – Ст. 1123.

43. Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні: Указ Президента України від 22 липня 1998 року № 810/98, редакція від 28 травня 2006 року // Офіційний вісник України. – 1999. – № 21. – С. 32 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/810/98>

44. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади: Указ Президента України в редакції від 23 липня 2011 року // Офіційний вісник України. - 2010. - № 94 – Ст. 3334.

45. Про першочергові заходи щодо забезпечення реалізації та гарантування конституційного права на звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування: Указ Президента України від 7 лютого 2008 року // Офіційний вісник України. - 2008. - № 10. – Ст. 239.

Основні рекомендовані джерела інформації:

46. Адміністративне право України. Академічний курс: Підручник: У двох томах: Т. 1. Загальна частина / Ред. колегія: В.Б. Авер'янов (голова). - К.: Вид-во «Юридична думка», 2004. – 584 с.

47. Адміністративне право України. Академічний курс: Підручник: У двох томах: Т. 2. Особлива частина. - К.: Юридична думка, 2009. – 600 с.

48. Адміністративне право України. Загальна частина. Академічний курс : [підручник] / за заг. ред. О. М. Бандурка. – Вид. 2-ге. – Х. : Золота миля, 2012. – 584 с.

49. Адміністративне право: підручник / Ю.П.Битяк (кер. авт. кол.), І.М. Балакарева, І.В.Бойко та ін.; за заг. ред. Ю.П.Битяка. – Харків: Право, 2020. – 392 с.

50. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. Видання третє. К.: Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466 с [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sipl.com.ua/wp-content/uploads/2020/03/Адміністративне-право-України.-Повний-курс-підручник-2020.pdf>

51. Загальне адміністративне право: підручник / [Гриценко І.С., Мельник Р.С., Пухтецька А.А. та інші]; за заг. ред.. І.С. Гриценка. – К.: Юрінком інтер, 2015. – 568 с.

52. Коломоєць Т.О. Адміністративне право України: Підручник. – Вип. 2, змін. і доп. / За заг. ред. Т.О.Коломоєць. – К.: Істина, 2012. – 528 с.

53. Курс адміністративного права України: підручник / за ред. О. В. Кузьменко. 3-тє вид. допов. К.: Юрінком інтер, 2018. – 904 с.

Додаткові рекомендовані джерела інформації:

54. Авер'янов В.Б. Вибрані наукові праці / В. Б Авер'янов / Упорядники: Андрійко О.Ф. (керівник колективу), Нагребельний В.П., Кисіль Л.С., Педько Ю.С., Дерещ В.А., Пухтецька А.А., Кірмач А.В., Люлька Л.В. За заг. ред.: Ю.С. Шемшученка, О.Ф. Андрійко. – К.: Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2011. – 448 с.

55. Адміністративна відповідальність: курс лекцій / за ред.. О.В. Кузьменко. – К. : Юрінком Інтер, 2016. – 568 с.

56. Адміністративна деліктологія: сучасна модель відповідальності посадових осіб органів публічної влади : навч. посібник / С.В. Петков, Н.О.Армаш, Є.Ю. Соболев. – К.: КНТ, – 2015. – 153 с.

57. Адміністративна діяльність органів публічної влади: сучасний стан та перспективи розвитку. Навч. посібник / С.В. Петков., Н.О. Армаш, Є.Ю. Соболев. – К. : КНТ, – 2015. – 207 с.

58. Адміністративне право. Альбом схем: навч. посіб. / Ю.П.Битяк, В.В. Зуй, В.М. Гаращук та ін.: Національний університет «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого», 2012. – 160 с.

59. Адміністративне право: навч. посіб. для здобувачів вищ. освіти / [Ю. П. Битяк, В. М. Гаращук, В. В. Зуй та ін.]. – Вид. 2-ге, допов. та перероб. – Харків: Право, 2017. – 184 с.

60. Адміністративне право. Загальна частина (Альбом схем) [Текст] навч. посіб./ О.В.Кузьменко, І.Д. Пастух, М. В. Плугатир, М. В. Співак. – К.: «Центр учбової літератури, 2015. – 232 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://culonline.com.ua/Books/admin_pravo_zag_chast_albom_sh_udalova.pdf

61. Адміністративне право України: законодавчі визначення [Текст]: словник-довідник / уклад. Р. А. Калужний, С. В. Петков; Інститут права ім. Володимира Сташиса Класичного приватного ун-ту. – Запоріжжя: КПУ, 2009. – 220 с.

62. Адміністративне право України: словник термінів / Т. О. Коломоєць, В. К. Колпаков, О. В. Кузьменко, Д. М. Лук'янець та ін.; за заг. ред. Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова. – К.: Ін Юре, 2014. – 520 с.

63. Адміністративне право України у структурно-логічних схемах (загальна частина) [Текст]: навч. посіб. / [Мацелик Т. О. та ін.] ; за ред. канд. юрид. наук, доц. Т. О. Мацелик; Держ. податк. служба України, Нац. ун-т держ. податк. служби України. – Ірпінь : Вид-во Нац. ун-ту ДПС України, 2012. – 520 с.

64. Андреев Д. Є. Адміністративне право України: словник термінів: навч. посіб. для студентів ВНЗ / Андреев Д. Є. та ін.; за заг. ред. Т. О. Коломоєць, В. К. Колпакова; Держ. вищ. навч. закл. «Запоріж. нац. ун-т». – К.: Ін Юре, 2014. – 519 с.
65. Антологія української юридичної думки: В 6 т. / Ю.С.Шемшученко (заг.ред.); Інститут держави і права ім. В.М.Корецького НАН України. – К.: Видавничий Дім «Юридична книга», 2002. Т. 5; Поліцейське та адміністративне право / Ю. І. Римаренко та ін. (упоряд.); Ю. І. Римаренко, В.Б.Авер'янов (відп.ред.). – 2003. – 600 с.
66. Бородін І.Л. Функції публічного управління / І.Л. Бородін // Юридичний вісник. – 2014. – № 3(32). – С. 24-29 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/12909/1/7.pdf>
67. Бринцев О.В. «Електронний суд» в Україні. Досвід та перспективи [Текст]: монографія / О. В. Бринцев; Нац. акад. прав. наук України, НДІ прав. забезпечення інновац. розвитку. – Харків: Право, 2016. – 71 с.
68. Битяк Ю. Наука адміністративного права України: поняття, предмет, методологія дослідження (адміністративних) правовідносин / Ю. Битяк // Право України. – 2013. – № 12. – С. 122-136.
69. Галунько В.В., Курило В.І., Короєд С.О. та ін. Адміністративне право України. Т.1. Загальне адміністративне право: навчальний посібник / [В.В. Галунько, В.І. Курило, С.О. Короєд, О.Ю. Дрозд, І.В. Гиренко, О.М. Єщук, І.М. Риженко, А.А. Іванищук, Р.Д. Саунін, І.М. Ямкова]; за ред. проф. В.В. Галунька. – Херсон: Грінь Д.С., 2015. – 272 с [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sipl.com.ua/wp-content/uploads/2015/07/Административне-право-України-2015.pdf>
70. Георгієвський Ю.В. Компетенція органів публічної влади: теорія і практика застосування / Ю.В. Георгієвський. – К.: Логос, 2015. – 345 с [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://instzak.rada.gov.ua/instzak/doccatalog/document?id=86378>
71. Гриценко І.С., Бевзенко В.М., Коваль С.О., Бевз А.І., Паламарчук І.В., Гура О.В., Кравченко А.В., Сметанюк Р.С.. Адміністративне право і процес УНР в екзилі: невідома правнича спадщина України / Укладачі: Гриценко І.С., Бевзенко В.М., Коваль С.О., Бевз А.І., Паламарчук І.В., Гура О.В., Кравченко А.В., Сметанюк Р.С.; За заг. ред. Гриценка І.С. – К.: Дакор, 2015. – 402 с.
72. Гришина Н.В. Щодо розуміння предмету адміністративного права / Н. В. Гришина // Вісник Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна. № 1151. Серія «Право». – 2015. – Вип. 19. – С. 75-78. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [file:///D:/Downloads/VKhIPR_2015_1151_19_21%20\(1\).pdf](file:///D:/Downloads/VKhIPR_2015_1151_19_21%20(1).pdf)
73. Демократичні засади державного управління та адміністративне право [Текст]: монографія / [Ю. С. Шемшученко та ін.]; за заг. ред. В. Б. Авер'янова; НАН України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького. – К.: Юридична думка, 2010. – 495 с.
74. Демський Е.Ф. Адміністративне процесуальне право України: Навчальний посібник для студентів вузів / Е.Ф.Демський. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 496 с.
75. Державна антикорупційна політика і запобігання та протидія корупції на публічній службі в органах державної влади і органах місцевого самоврядування: монографія / автор. кол.; В. В. Василевич, Т. Е. Василевська, В. Ф. Нестерович, Е. В. Расюк, А. В. Савченко, В. Л. Федоренко (кер.) та ін.; за ред. проф. Ю.В. Ковбасюка і проф. В. Л. Федоренка. – К.: Видавництво Ліра-К, 2016. – 524 с.
76. Енциклопедія державного управління [Текст]: у 8 т. / наук. ред. кол.: Ю. В. Ковбасюк (голова) [та ін.]; Національна академія державного управління при Президентові України. – К.: НАДУ, 2011. Т. 8: Публічне врядування / наук. ред. кол.: В. С. Загорський (голова), С. О. Телешун (співголова) [та ін.]; Львівський регіональний інститут державного управління Національна академія державного управління при Президентові України. – Львів: ЛРІДУ НАДУ, 2011. – 630 с [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.academy.gov.ua/NMKD/library_nadu/Encycloped_vydanniy/ec33d206-7309-4034-a00f-074bcb7916ce.pdf
77. Задихайло О.А. Адміністративне право України (Загальна частина): [навчальний посібник] / О.А. Задихайло. – Харків: Право, 2016. – 298 с.
78. Ігнатенко В.І. Застосування заходів адміністративного примусу за законодавством про адміністративну відповідальність / В.І. Ігнатенко // Право і суспільство. – 2016. – № 3(1). – С. 98-101.
79. Електронне урядування. Опорний конспект лекцій. Дзюба С.В., Жилиєв І.Б., Полумієнко С.К., Рубан І.А., Семенченко А.І. За ред. А.І.Семенченка. – К., 2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://academy.gov.ua/infpol/pages/dop/2/files/25b2e244-abac-4811-a0e5-4e420559b51d.pdf>
80. Кіселичник В. Адміністративно-правовий статус юридичних осіб приватного права / В. Кіселичник // Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України. – 2015. – № 3. – С.31-37 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [file:///D:/Мама/Nzizvru_2015_3_8\(1\).pdf](file:///D:/Мама/Nzizvru_2015_3_8(1).pdf)

81. Коломоець Т.О., Колпаков В.К. Вступ до навчального курсу «адміністративне право України»: текст лекцій /Т. О. Коломоець, В. К. Колпаков. – К.: Ін Юре, 2014. – 240 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://lawbook.online/ukrainyi-pravo-administrativnoe/vstup-navchalnogo-kursu-administrativne-pravo.htm>
82. Коломоець Т.О., Колпаков В.К. Сучасна парадигма адміністративного права /Т. О. Коломоець, В. К. Колпаков // Право України. – 2017. – № 5. – С. 71-79.
83. Коломоець Т.О. Джерела адміністративного права: питання доктринального визначення, класифікації та системного аналізу / Т. О. Коломоець // Право України. – 2017. – № 6. – С. 72-79.
84. Колпаков В. К. Адміністративно-правові відносини: поняття та види / В. К. Колпаков // Юридичний науковий електронний журнал. – 2013. – № 1. – С. 101–104 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.lsej.org.ua/1_2013/ukr/Kolpakov.pdf
85. Коломоець Т. О., Лютиков П.С. Юридичні особи як суб'єкти адміністративного права: питання генезису дослідження у вітчизняній адміністративно-правовій доктрині / Т.О. Коломоець, П.С. Лютиков // Вісник Запорізького національного університету. – 2010. – № 3. – С.73-76.
86. Колпаков В.К. Адміністративна відповідальність: курс лекцій / В.К. Колпаков, О.В. Кузьменко, І.Д. Пастух, О.К. Волох, Д.І. Голосніченко; ред.: О.В. Кузьменко; Нац. акад. внутр. справ. – Київ: Юрінком Інтер, 2016. – 567 с.
87. Колпаков В. К. Адміністративно – деліктний процес: навчальний посібник / В. К. Колпаков, В. В. Гордєєв – Харків: «Харків юридичний», 2012. – 228 с.
88. Колпаков В. К. Теорія адміністративного проступку: монографія. / В. К. Колпаков, В. В. Гордєєв. – Харків. : «Харків юридичний», 2016. – 344 с.
89. Колпаков В. К. Курс адміністративного права України: підручник / В. К. Колпаков, О. В. Кузьменко, І. Д. Пастух, В. Д. Сущенко та ін. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К.: Юрінком Інтер, 2013. – 872 с.
90. Концепція адміністративної реформи в Україні /Державна комісія з проведення в Україні адміністративної реформи. – К.: Б. в., 1998. – 61 с.
91. Концепція адміністративної реформи в Україні // Офіційний вісник України. – 1999. – № 21. – С.33-76.
92. Концепція реформи адміністративного права України (проект) // Ківалов С. В., Біла Л. Р. Адміністративне право України: Навчально-методичний посібник. – Вид. друге, перероб. і доп. – Одеса: Юридична література, 2002. – 312 с.
93. Крегул, Юрій Іванович. Адміністративне право і процес [Текст]: навч. посіб. / Ю. І. Крегул ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2012. – 223 с.
94. Кузьменко О. В. Адміністративне право. Загальна частина (альбом схем) : навчальний посібник / О. В. Кузьменко, І. Д. Пастух, М. В. Плугатир, М. В. Співак – К. : ЦУЛ, 2015. – 232 с.
95. Лютиков П.С. Юридичні особи – суб'єкти адміністративного права: оновлені підходи до класифікації / П.С. Лютиков // Вісник Запорізького національного університету. – 2011. – № 1. – С.138-142. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://web.znu.edu.ua/herald/issues/2011/ur_2011_1/138-142.pdf
96. Мазаракі Н.А. Вихідні засади систематизації адміністративного права / Н.А.Мазаракі // Науковий вісник Херсонського державного університету. – 2014. – Вип. 6-1. – Том 2. – С. 191–195 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.lj.kherson.ua/2014/pravo06/part_2/41.pdf
97. Матвієнко А. С. Політико-правові засади територіальної організації держави: світовий досвід і Україна: монографія / А.С. Матвієнко. – К.: Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, 2015. – 376 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу// http://idpnan.org.ua/files/matvienko-a.s.-politiko-pravovi-zasadi-teritorialnoyi-organizatsiyi-derjavi-_svitoviy-dosvid-i-ukrayina_.pdf.
98. Мацелик Т. О. Суб'єкти адміністративного права: поняття та система: [монографія] / Тетяна Олександрівна Мацелик. – Ірпінь: Видавництво Національного університету державної податкової служби України, 2013. – 342 с [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/doc/672/1/627_IR.pdf
99. Мельник Р. С., Мосьондз С.О. Адміністративне право України (у схемах та коментарях): навч. посібник / Р. С. Мельник, С. О. Мосьондз; за ред. Р. С. Мельника. – К.: Юрінком Інтер, 2015. – 344 с.
100. Надобко С. В. Поняття та ознаки адміністративної відповідальності: сучасні концепції та підходи / С. В. Надобко // Право і суспільство. – 2014. – № 5-2. – С. 223-228 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: file:///D:/Downloads/Pis_2014_5.2_51.pdf

101. Новітні вчення про тлумачення правових актів: навч. посіб. з курсу тлумачення правових актів для суддів, що проходять підвищення кваліфікації, і кандидатів на посади суддів, що проходять спеціальну підготовку / В. Г. Ротань, І. Л. Самсін, А. Г. Ярема та ін.; відп. ред. кер. авт. кол. В. Г. Ротань. – Харків: Право, 2013. – 752 с.
102. Правові основи захисту України від зовнішньої та внутрішньої агресії: навч. посіб. / В. В. Серета, М. В. Коваль, С. С. Єсімов, М. П. Гурковський. – Львів: Львів. ДУВС, 2015. – 996 с.
103. Петков С. В. Адміністративне право: актуальні питання та інноваційні ідеї: навчальний посібник / С. В. Петков, Н. О. Армаш, Є. Ю. Соболь – К.: КНТ, 2015. – 148 с.
104. Петков С. В. Теорія адміністративного права: навчальний посібник / С. В. Петков – К.: КНТ, 2014. – 304 с.
105. Пухтецька А. Принципи адміністративного права у країнах Європейського Союзу та в Україні / А. Пухтецька // Право України. – 2017. – № 7. – С. 76-82.
106. Реалізація норм адміністративного права: проблемні питання теорії та практики: дис. ... доктора юрид. наук: 12.00.07 / Болокан І. В.; Запорізький нац. ун-т. – Запоріжжя, 2017. – 549 с.
107. Сучасний погляд на предмет адміністративного права: [статті] / Голосніченко І.П., Стеценко С.Г., Коломоєць Т.О., Петков С. В., Курінний Є. В., Мосьондз С. О., Лютиков П. С. // Публічне право України. – 2016. – № 1(21). – С. 12–67 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pp_2016_1_3
108. Селіванов А. Новітня доктрина адміністративного права / А. Селіванов // Голос України. – 2016. – 18 березня [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.golos.com.ua/article/265420>
109. Стеценко С. Г. Адміністративне право України: навчальний посібник / С. Г. Стеценко. – Нац. акад. прокуратури. – Вид. 3-тє, перероб. та доп. – К. : Атіка, 2011. – 624 с.
110. Федорук, Н. Адміністративне право України (загальна частина) [Текст] / Н. Федорук. - Чернівці: ЧНУ, 2013. - 296 с.
111. Фулей Т. І. Свобода мирних зібрань: науково-методичний посібник для суддів / Т. І. Фулей. – К.: Фенікс, 2014. – 112 с.
112. Шмідт-Ассманн Е. Загальне адміністративне право як ідея врегулювання: основні засади та завдання систематики адміністративного права: пер. з нім. / Е. Шмідт-Ассманн. – К.: К.І.С., 2009. – 524 с.

Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу з навчальної дисципліни

1. Адміністративне право : завдання для аудиторного тестування студентів заочної форми навчання / Г. В. Лаврик [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://10.0.0.34/>
2. Адміністративне право: Дистанційний курс з дисципліни для студентів спеціальності 081 «Право» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1580>

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів).

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/publiczna-informaciya>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-4): обговорення теоретичного питання та практичного матеріалу на семінарському занятті (3 бали); тестування (2 бали); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (2 балів); поточна модульна робота (9 балів)	12
Модуль 2 (теми 5-11): обговорення теоретичного питання та практичного матеріалу на семінарському занятті (6 балів); тестування (3,5 бали); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (3,5 бали); поточна модульна робота (10 балів)	23
Модуль 3 (теми 12-18): обговорення теоретичного питання та практичного матеріалу на семінарському занятті (3,5 бали); тестування (8 балів); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (3,5 бали); поточна модульна робота (12 балів)	25
Екзамен	40
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни